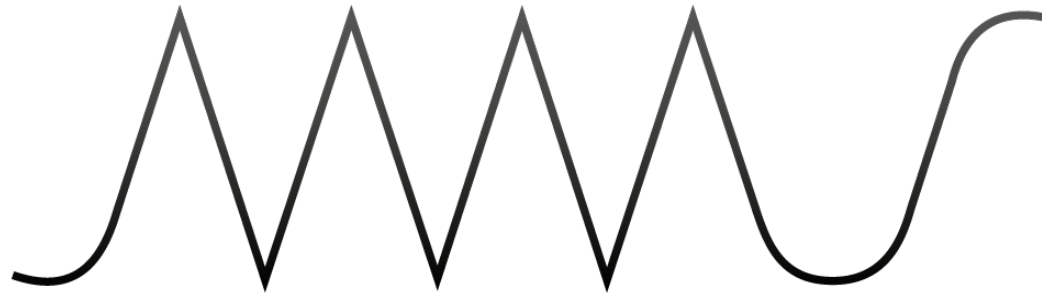

www.jwms.pl

JAKUBOWSKI \ WIESE \ MAZGAJ \ STASZEK

radcowie prawni

***P.S.A. – czyżby (P)ełna (S)woboda (A)kcjonariusza
oraz (P)rosty (S)posób na (A)narchię?
Struktura majątkowa prostej spółki akcyjnej
na tle pozostałych spółek kapitałowych.***

*dr Marcin Mazgaj
15 września 2021 r.*

Spółki kapitałowe przed P.S.A.

- brak możliwości wnoszenia wkładów w postaci zobowiązań do świadczenia pracy lub usług
- minimum kapitałowe (5.000 PLN → sp. z o.o., 100.000 PLN → S.A.)
- nominalizm udziałowy/akcyjny i obligatoryjny związek wartości nominalnej udziałów/akcji z kapitałem zakładowym
- zakaz tzw. emisji *unter-pari*
- ograniczenie wypłat w oparciu o kryteria bilansowe

„For the purposes of buying shares, John Rockefeller’s promissory note and Barbara Streisland’s contract for a future concert performance are now recognized as the valuable economic assets, that everyone but lawyers always knew they were.”

B. Manning, J. Hanks, *Legal Capital*, Westbury,
New York 1981, s. 180

- Włochy (*società a responsabilità limitata*) – wkład dopuszczalny + wymóg ubezpieczenia
- Wielka Brytania (*private company limited by shares*) – wkład dopuszczalny
- Główne zarzuty:
 - wycena?
 - egzekucja?

Minimum kapitałowe

- główna funkcja – tzw. test powagi
- konflikt pomiędzy funkcją testu powagi a współczesnymi wymogami wynikającymi z konkurencji regulacyjnej
- Wady:
 - arbitralność
 - „one size fits all”
 - „zabezpieczenie” jedynie etapu tworzenia spółki
- wstępne minimum kapitałowe vs bieżące minimum kapitałowe

- dwie podstawowe zasady reżimu prawnego kapitału zakładowego:
 - kapitał zakładowy dzieli się na akcje
 - zakaz emisji akcji poniżej ich wartości nominalnej
- Przykład:
 - sp. z o.o. o wartości nominalnej jednego udziału 50 PLN
 - wskutek nierentownej działalności spółki wartość rynkowa jednego udziału spada poniżej 50 PLN
 - nowy inwestor z intencją dokapitalizowania spółki poprzez objęcie nowych udziałów
 - konieczność wniesienia wkładu powyżej wartości rynkowej?

Przykład:

Na kolejnych slajdach w dwóch bilansach zilustrowana będzie sytuacja finansowa dwóch spółek.

Wskazane w bilansach grunty są w praktyce niezwykle trudne do zbycia, a procedura ich sprzedaży trwałaby około roku.

Która z opisanych spółek mogłaby wypłacić dywidendę przy założeniu, że jest:

- a) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością?
- b) prostą spółką akcyjną?

Spółka 1

Aktywa		Pasywa	
Aktywa trwałe		Kapitał (fundusz) własny	
Grunty	140 000	Kapitał (fundusz) podstawowy	20 000
		Zysk netto	30 000
Aktywa obrotowe		Zobowiązania	
Środki pieniężne w kasie	10 000	Zobowiązania długoterminowe	40 000
		Zobowiązania krótkoterminowe	60 000
Aktywa razem:	150 000	Pasywa razem:	150 000

Spółka 2

Aktywa		Pasywa	
Aktywa trwałe		Kapitał (fundusz) własny	
Grunty	20 000	Kapitał (fundusz) podstawowy	120 000
		Strata z lat ubiegłych	-70 000
Aktywa obrotowe		Zobowiązania	
Środki pieniężne w kasie	90 000	Zobowiązania długoterminowe	0
		Zobowiązania krótkoterminowe	60 000
Aktywa razem:	110 000	Pasywa razem:	110 000

Test bilansowy

- *Art. 300¹⁵. § 2. Kwota przeznaczona do podziału między akcjonariuszy nie może przekraczać sumy zysku za ostatni rok obrotowy, niepodzielonych zysków z lat ubiegłych, utworzonych z zysku kapitałów rezerwowych, które mogą być przeznaczone na wypłatę dywidendy, oraz kwoty z kapitału akcyjnego, która została przeznaczona do wypłaty dywidendy. Sumę tę należy pomniejszyć o niepokryte straty, akcje własne oraz o kwoty, które zgodnie z ustawą lub umową spółki powinny być przeznaczone z zysku za ostatni rok obrotowy na kapitały rezerwowe, które nie mogą być przeznaczone na wypłatę dywidendy.*

Test wypłacalności

- *Art. 300¹⁵. § 5. Wypłata na rzecz akcjonariuszy nie może doprowadzić do utraty przez spółkę, w normalnych okolicznościach, zdolności do wykonywania wymagalnych zobowiązań pieniężnych w terminie sześciu miesięcy od dnia dokonania wypłaty.*

Ochrona wierzycieli

- Rezerwa na pokrycie strat:
 - **S.A.: art. 396 §1.** *Na pokrycie straty należy utworzyć kapitał zapasowy, do którego przelewa się co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału zakładowego.*
 - **P.S.A.: art. 300¹⁹.** *Na pokrycie strat należy zasilić kapitał akcyjny, przeznaczając na ten cel co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy, jeżeli kapitał ten nie osiągnął 5% sumy zobowiązań spółki wynikającej z zatwierdzonego sprawozdania finansowego za ostatni rok obrotowy.*

- brak bezpośredniego powiązania kapitału akcyjnego z akcjami
- możliwość uszczuplania kapitału akcyjnego na rzecz akcjonariuszy:
 - *art. 300¹⁵. § 2. Kwota przeznaczona do podziału między akcjonariuszy nie może przekraczać sumy zysku za ostatni rok obrotowy, niepodzielonych zysków z lat ubiegłych, utworzonych z zysku kapitałów rezerwowych, które mogą być przeznaczone na wypłatę dywidendy, **oraz kwoty z kapitału akcyjnego, która została przeznaczona do wypłaty dywidendy.** Sumę tę należy pomniejszyć o niepokryte straty, akcje własne oraz o kwoty, które zgodnie z ustawą lub umową spółki powinny być przeznaczone z zysku za ostatni rok obrotowy na kapitały rezerwowe, które nie mogą być przeznaczone na wypłatę dywidendy.*

Dlaczego nie reforma sp. z o.o.?

- projekt reformy struktury majątkowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z 2010 r.
- Alternatywa:
 - dopuszczenie funkcjonowania dwóch podtypów sp. z o.o.;
 - albo
 - konieczność modyfikacji umów istniejących spółek
- sp. z o.o. jako utrwalona konstrukcja

JAKUBOWSKI \ WIESE \ MAZGAJ \ STASZEK
radcowie prawni

www.jwms.pl

Dziękuję za uwagę!

dr Marcin Mazgaj

marcin.mazgaj@up.krakow.pl [Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie]

m.mazgaj@jwms.pl [JWMS]